1843. N°. 5.

ARNHEMSCHE COURANT

De prijs dezer Courant, die geregeld *vijfmaal* 's weeks wordt uitgegeven, en wel op *Zondag*, *Dingsdag*, *Woensdag*, *Donderdag* en *Zaturdag*, is *f* 5 voor drie maanden,

ZATURDAG 7 JANUARI.

De prijs der Advertentiën is, van 1 tot 6 regels *f* 1.00, en voor elken regel daarboven 15 centen, behalve 35 centen zegelregt, voor elke plaatsing.

Het ontwerp van wet op het zegel.

Men heeft reeds zoo lange jaren gewenscht en er zoo dikwerf op aangedrongen, dat op de verschillende stukken van ons bestuur wetten zouden gemaakt worden en men zich niet langer op Fransche wetten en instellingen zoude behoeven te beroepen, dat men eindelijk met regt begon te vreezen, dat dit wel nimmer het geval zoude zijn en men over honderd jaren nog in denzelfden doolhof van verwarring, met betrekking tot hetgeen geschaft is en nog bestaat, zoude verkeeren, in welken men ons tot dus verre heeft laten ronddwalen. Die telkens herhaalde klagten hebben echter gelukkig deze werking gehad, dat de minister van financiën althans iets uitgevoerd heeft, en, in plaats van de groote menigte van wetten en verordeningen, in welke de geldende bepalingen omtrent het zegel verspreid zijn, eene wet heeft voorgedragen.

Men heeft daarbij meer vrijstellingen voorgesteld dan tot hiertoe bestonden, gedeeltelijk om behoeftigen van de betaling te verschoonen, waar deze burgerlijke handelingen moeten volbrengen, [illegible], dewijl het zegelregt ten slotte betaald door den staat zoude [illegible]. Of voor al de gegevene vrijstellingen even veel grond bestaat, betwijfelen wij, doch, daar zij altijd eene verligting der belastingschuldigen zijn, kunnen zij geenen hoofdgrond van bedenking aanbieden.

»Meer verwondering moet het baren, dat voor het zegel naar de oppervlakte van het papier eene verhooging, en zelfs eene vrij aanzienlijke, voorgedragen is." Dat van *vijftien* cents stelt men op *vijf en twintig*; dat van *dertig* cents heeft men laten wegvallen; dat van *vijf en veertig* heeft men op *vijftig*, dat van *zestig* op *vijf en zeventig* en van *negentig centen* op *een' gulden* gebragt. Terwijl men dus vroeger de keus had tusschen een zegel van *vijftien* en *dertig* cents, heeft men het nu slechts tusschen een van *vijf en twintig* en *vijftig* cents.

»Deze prijsbepaling, in verband staande met het »Nederlandsche muntstelsel", zal," zegt de minister, »zoo men vertrouwt, billijk bevonden worden, »wanneer men let, *en* op de oppervlakte, *en* op »de niet onaanzienlijke uitbreiding der vrijstellingen, »welke in deze wet worden aangetroffen."

De door de ministers bezoldigde drukpers ontsteekt immer in blinde woede, zoodra het iemand waagt aan de, volgens haar, buitengemeene bekwaamheden harer loonheeren te twijfelen, doch wij vragen, wanneer men de ministers zulke gronden voor hunne ontwerpen hoort aanvoeren, wat kan men anders doen dan, *of* om hen lagchen *of* het vaderland beklagen, dat zijn lot, zijne toekomst aan menschen toevertrouwd ziet, welke voor hunne meeningen en voorstellen nimmer iets dan de jammerlijkste schijngronden weten aan te voeren?

Volgens den heer ROCHUSSEN berust de wenschelijkheid of noodzakelijkheid eener verhooging van het formaat-zegel op drie gronden. *Vooreerst*, dewijl die hoogere prijsbepaling in verband staat met ons muntstelsel, maar waarom staan *vijf en twintig* en *vijf en zeventig* cents daarmede beter in verband dan *vijftien* of *zestig* cents? Had men tot dus verre met stuivers, en duiten het formaat-zegel berekend, zoo ware eene berekening met centen zeker beter in verband met het Nederlandsche muntstelsel; doch eenen grond tot verhooging van het zegel daarin te vinden, is eene nieuwe bijdrage tot de logica onzer ministers.

Ten tweede moet het zegelregt verhoogd worden, dewijl het papier grooter zijn zal. Het papier moet al zeer beduidend in grootte toenemen, indien dit op een *halfvel gewoon* papier, gelijk dat van *vijf en twintig* cents, eene prijsvermeerdering van (NB.) *tien* cents noodig maakt. Het zal dan wel monsterpapier zijn, wat ons de minister van financiën bezorgen zal. Zal die vergrooting van het papier wel eene vermeerdering van waarde van *een halve cent* hebben? en dan daarvan *tien* centen te eischen, is toch waarlijk wat al te veel overvragen.

Ten derde moet het zegelregt hooger gesteld worden, wegens de vrijstellingen, welke de wet geeft. Maar is dan de ontlasting, welke de billijkheid bij den eenen scheen te vorderen, noodwendig één grond voor de hoogere belasting van den anderen? Bij het omslaan eener zekere som, onder een bepaald getal personen, moeten eenigen zooveel te meer opbrengen als de anderen minder betalen, doch bij eene andere belasting behoort men te letten op den aard der zaak of handeling, welke men belasten wil. Deze blijft dezelfde, al heeft men anderen daarvan vrijgesteld en kan dus alleen geen grond tot verhooging der belasting zijn.

Het zegelregt is altijd in zoo verre eene bedenkelijke belasting, als het de vrijheid van de handelingen der burgers onderling zeer beperkt; ieder oogenblik overtreden wordt en slechts in die zeldzame gevallen de mogelijkheid van bestraffing toelaat, waar de handeling op eenigerlei wijs openbaar gemaakt *moet* worden. Naar mate het hooger is, wordt het bezwarender.

Doch een ander veel grooter bezwaar is de ongelijkheid, waarmede de verschillende klassen der maatschappij door die belasting getroffen worden. Niet de meerdere rijkdom wordt meer belast, maar somtijds betaalt de minvermogende in naam even veel, in evenredigheid veel meer daaraan dan de rijke; want het toeval oefent den grootsten invloed op de behoefte aan zegels uit. Ook geheel onvermogenden moeten zich somtijds aan dien last, voor hen zoo veel drukkender dan anderen, onderwerpen en de wet kan hen daarvan niet vrijstellen, dewijl het haar onmogelijk is de verschillende betrekkingen te bedenken waarin zij komen kunnen.

Wij ontkennen zekerlijk niet, dat de heffing van het zegelregt eene der gemakkelijkste is, en, wanneer het laag gesteld is, eenen min drukkenden last oplegt, aan welken men daarboven in dit land reeds lang gewoon is; doch de ongelijkheid, met welke het treft, maakt er de afschaffing, zoo deze mogelijk ware, wenschelijk van. Zij raadt althans en dringend aan het zoo laag mogelijk te stellen. Men verzekert er de inkomsten des te meer door.

Buitenlandsche berigten.

TURKIJE.

Wij ontvangen heden brieven uit Konstantinopel van 14 december: De gezanten der groote mogendheden hebben de laatste voorstellen der Porte, betreffende den Libanon, aangenomen. In de [illegible] geschillen omtrent Servië was geen verdere beslissende stap gedaan. Overigens sprak het orgaan van het Turksche ministerie, *Echo de l'Orient*, op zoodanige wijze over de Servische aangelegenheden, dat daaruit schijnt te blijken, dat de Porte aan eene eindelijke goedkeuring van den nieuwen stand van zaken, van de zijde van Rusland, volstrekt niet twijfelt. Generaal *Lieven*, die den 8sten of 9den Belgrado verlaten had, was nog niet in de Turksche hoofdstad aangekomen. Tscherkessiërs, die in Konstantinopel zijn aangekomen, verhalen van eene nieuwe nederlaag der Russen aan deze zijde van den Kuban, waaromtrent men, echter, nog nadere bevestiging inwacht.

POLEN.

Warschau, 14 *dec.* Zoo even verspreidt zich hier de tijding, dat de keizerlijke ukase, betreffende de dienstpligtigheid der joden in Polen, tot den 1sten januari 1844 is buiten werking gesteld, hetgeen door de plotselinge schorsing der conscriptie ook schijnt bevestigd te worden. Het bestuur der joodsche gemeente alhier heeft terstond, bij de bekendwording der ukase, het besluit genomen eene deputatie naar Petersburg te zenden, om van den keizer voor de joden de burgerlijke gelijkstelling met de Russen te verzoeken, daar, volgens de wet van 1817, het burgerregt aan de joden toekomt zoodra zij tot de krijgsdienst verpligt worden. De bepaling van genoemde wet luidt, namelijk, woordelijk: »De belijders van het Israëlitische geloof, die in het koningrijk Polen [illegible] blijven van de conscriptie, zoo wel in [illegible] vrede als van oorlog, bevrijd, zoo lang zij tot het burgerregt niet worden toegelaten, en betalen daarvoor aan de Poolsche schatkist jaarlijks, enz." Het door de wet duidelijk uitgedrukte verband der dienstpligtigheid en van het burgerregt moest de joodsche gemeente des te eerder tot de afzending eener deputatie aansporen, daar ieder ander middel, om hunne eischen te doen gelden, door de ijzeren boeijen der censuur en door het heerschende wantrouwen verhinderd wordt.

Konstantinopel, 14 *dec.* De bedenkingen, welke tegen de door de Porte genomen beslissing, betreffende het bestuur des Libanons, zich opdeden, zijn door de gezanten der vijf mogendheden niet verder ter sprake gebragt, en geen hunner heeft de minste zwarigheid tegen het besluit des sultans ingebragt. De heer *de Bourqueney* noodigde zijne ambtgenooten den 2den dezer tot zich; men hield bij hem eene korte conferencie, en verklaarde eenstemmig tevreden te zijn. De bezwaren en protestatiën van *Murad-bey*, den gevolmagtigde der Maroniten, vonden bij de Porte geenen ingang, evenmin als de Engelsche gezant er acht op sloeg. Wanneer zich derhalve in eenig Europesch kabinet geene gunstige stem voor de zaak der Maroniten verheft, hetgeen niet te denken is, dan is, langs diplomatieken weg, de kwestie des Libanons geëindigd, en slechts nieuwe gebeurtenissen van eenig belang in Syrië kunnen de zaak weder op het tapijt brengen. In den door den sultan uitgevaardigden hattisherif wordt aan de Drusen en Maroniten vrijheid van eeredienst gewaarborgd, de ontruiming van Beiteddin en van alle door de Turken bezette plaatsen

in het gebergte beloofd, en eindelijk de terugroeping van alle zich nog in Syrië bevindende Albaneesche troepen gelast. Sir *Strafford Canning* heeft reeds eenen expresse naar de overste *Rose* in Beyrut afgezonden, om hem naauwkeurig omtrent de beschikkingen der Porte te onderigten en hem op te dragen, dat zij zijne ondersteuning en den invloed, dien hij bij de Maroniten heeft, aan den Turkschen pacha van Saidah ten beste geve, opdat de door de Europesche gezanten goedgekeurde maatregelen der Porte onverwijld in werking komen. — Volgens berigten uit Syrië zijn de door de Drusen aangerigte onlusten gestild, en de Anti-Libanon is weder tot de orde teruggekeerd. — Veel gerucht heeft hier het door uw blad (*Augsb. Allg. Zeitung* van 19 nov.) medegedeelde berigt gemaakt; de Porte heeft zich aan den inhoud daarvan geërgerd. Het is niet waar, dat *Alexander Georgewitsch* slechts als *Busch*-beij in Servië is aangesteld, dat er iets in het stelsel der in- en uitgaande regten veranderd is, dat de nieuw ingelijfde zes distrikten van Servië weldra zullen worden afgescheurd, enz. De nieuwe vorst is door den uitgevaardigden Berat, onder denzelfden naam, in dezelfde hoedanigheid, met dezelfde waardigheid, regten en verpligtingen, en zelfs met inachtneming van alle vormen, tot vorst van Servië verheven, even als dit bij *Michael Obrenowitsch*, voor twee jaren het geval was. (*A. A. Z.*)

DUITSCHLAND.

Oberndorf, 27 *dec.* Heden werd aan den brandstichter *Joh. Bapt. Walleser*, van hier, die eerst 11½ jaar oud is, zijn vonnis bekend gemaakt, volgens hetwelk hij tot 12 jaren gevangenisstraf en 5-jarig toezigt der politie veroordeeld is. Uit het geregtelijk onderzoek bleek, dat door hem 32 brandstichtingen in deze stad zijn gepleegd, waarvan er, echter, slechts 5 uitbraken, onder welke de groote brand van 1 junij ll., door welke 35 huizen in de asch werden gelegd. Medepligtigheid vond hierbij niet plaats, en bijna al zijne brandstichtingen had hij, uit wraak wegens geringe beleedigingen, volvoerd.

OOSTENRIJK.

Weenen, 26 *dec.* De directie van den *Oostenrijkschen Lloyd* maakt het volgende bekend:

»De Oostenrijksche brik *Pylades* is zoo even met eene lading thee, rijst en indigo, welke uit Indië naar Suëz door het Indische schip *Bengalen* en van Suëz naar Kaïro door kameelen gebragt was, hier van Alexandrië aangekomen. Dit verdient in zooverre opmerking, daar het de eerste lading is, die regtstreeks van Indië naar Triëst gevoerd is. Men verzekert ons, dat er wagens op twee raderen tot het vervoer der goederen van Suëz naar Kaïro vervaardigd worden, waardoor de vrachtloonen aanzienlijk verminderd kunnen worden. Voortaan kunnen langs dien weg de ter consumtie van het vaste land van Europa bestemde goederen uit Indië, in plaats van den weg om de Kaap de Goede Hoop te maken, en maanden in de Engelsche pakhuizen te blijven liggen, binnen twee maanden naar Triëst, Livorno of Marseille vervoerd worden."

Berlijn, 22 *dec.* In het ministerie van oorlog hield men zich gedurende eenige dagen onledig, om de talrijke over de grenzen gekomene Russische overloopers, die vooral in het distrikt Gumbinnen tot eene groote massa waren aangegroeid, en waaraan zich ook vele landloopers hadden aangesloten, tot eene afdeeling te vereenigen, die onder militaire tucht gesteld en regelmatig verzorgd zal worden. Voorshands is bevel gegeven om zulk eene afdeeling van 1000 man zamen te stellen. In dezelve worden echter slechts zulke deserteurs of vlugtelingen opgenomen, die tot dus ver, hetzij door het nemen van dienst of verrigten van handenarbeid nog geen levensonderhoud en huisvesting gevonden hebben. (*Elberf. Zeit.*)

— 27 *dec.* Onze koninklijke bibliotheek, aan wier hoofd sedert eenige maanden de beroemde uitgever van de gedenkteekenen der Duitsche geschiedenis, Dr. *Pertz*, staat, is dezer dagen door eenen buitengewonen schat verrijkt, namelijk door de Sanskritische handschriften van den geleerden sir *Robert Chambers*, die in twee groote kisten uit Londen zijn aangekomen. Wij danken dezelver bezit aan de mildheid des konings, die, gedurende zijn verblijf in Engeland, last tot den aankoop gaf. Deze, vooral door haren rijkdom aan handschriften, betreffende de Véda's en Upanischads, uitstekende verzameling, welke aan den overleden sir *Robert Chambers* ongeveer 20,000 p. sterling zou gekost hebben, is tot den onbegrijpelijk lagen prijs van ongeveer 9000 thaler aangekocht. Dezelver bezit is voor ons des te eervoller, daar juist de Pruissische universiteiten zulke voortreffelijke geleerden in het Sanskritisch bezitten, en bovendien in Duitschland nog slechts de bibliotheek van Tübingen eene belangrijke verzameling van dien aard bezit. De Sanskritische bibliotheken van St. Petersburg en Koppenhagen moeten thans de onze zeer nabij komen, die in Europa nog slechts door de bibliotheken van Londen, Oxford en Parijs overtroffen wordt. Professor *Hofer*, een uitstekend kenner der Sanskritische taal aan de hoogeschool van Greifswald, is thans belast met de regeling en katalogisering dezer verzameling. (*A. A. Z.*)

FRANKRIJK.

Parijs, 2 *jan.* Ter gelegenheid van de nieuwjaarsreceptie ten hove, is de aanspraak voor het diplomatieke ligchaam gedaan geworden door den markies *de Brignole Salle*; dezelve luidde aldus:

»Sire! Ik heb op nieuw het geluk, mij van de zoo vereerende taak te kwijten, van de hulde en de wenschen van het diplomatieke ligchaam aan Uwe Majesteit aan te bieden. — Eene droevige herinnering verbindt zich aan het afgeloopen jaar. Te midden van zulk een treurig herdenken heeft de Voorzienigheid aan Uwe Majesteit regtmatige redenen van verheuging en van hoop en aan deszelfs land waarborgen van orde en bestendigheid gelaten. Hartelijk vereenigen wij ons met het gevoelen, waarvan de vertroostende blijken, ter gelegenheid van eene zoo wreede gebeurtenis, door u, Sire! van alle kanten zijn ontvangen geworden. Verwaardig u, de eerbiedige uitdrukking daarvan aan te nemen, met en benevens onze wenschen voor uw geluk en dat van uw doorluchtig gezin. — De vrede, die zoo gelukkig heerscht en wiens handhaving het onderwerp van het pogen van al de kabinetten uitmaakt, bevestigt zich door zijnen duur zelven, want iederen dag waardeert men er het weldadige te sterker van. Moge dezelve voortgaan het deel van Europa te blijven en Frankrijk er vele jaren, onder de regering van Uwe Majesteit, het genot van smaken."

Het antwoord des konings was:

»Ik ben levendig getroffen geweest door het deel, hetwelk al de vorsten, die door u bij mij vertegenwoordigd worden, genomen hebben in het ontzettend verlies, hetwelk ik geleden heb; en ik neem deze gelegenheid te baat, om aan dezelve op nieuw te kennen te geven, hoezeer de blijken, die zij mij daarvan gegeven hebben, door mij zijn gewaardeerd geworden. Zoo er voor de mijnen en mij eenige vertroosting konde bestaan, zouden wij dezelve zoeken in de blijken van deelneming, met welke wij door geheel Frankrijk zijn omgeven geworden, en in het algemeen gevoelen, hetwelk zich van alle kanten heeft geopenbaard, tot het voorkomen der gevolgen, welke onze ramp voor de toekomst konde doen vreezen. Alles geeft mij alzoo het vertrouwen, dat de Voorzienigheid zal voortgaan, haren zegen te verspreiden over onze gemeenschappelijke pogingen, ter voorkoming, dat de rust der wereld verstoord worde en tot het verzekeren van de handhaving van den algemeenen vrede, door het doen voortduren van de goede overeenstemming, die zoo gelukkiglijk onder al de mogendheden bestaat. — Ik ben zeer gevoelig aan de wenschen, mij door u, namens het diplomatieke ligchaam, geboden. Ik bedank u, mede uit naam der koningin en al de mijnen, daarvoor; het is steeds met genoegen dat ik dezelve uit uwen mond ontvang."

Men heeft opgemerkt, dat de koning zich, na het geven van dit antwoord, eenigen tijd zeer minzaam met den vertegenwoordiger van Rusland, den heer *von Kusseleff*, heeft onderhouden gehad.

— Sedert gisteren verspreidt men, dat de pogingen van het Fransche kabinet, om van Engeland de gewigtige wijzigingen in de traktaten van 1831 en 1833 te verwerven, gelukkig zijn geslaagd. Al ware dit zoo, zeggen de oppositie-bladen, dan zou zulks den heer *Guizot* toch niets baten, dewijl vele afgevaardigden geen regt van aanhouding en doorzoeking, hoe ook gewijzigd, willen dulden.

— Aan den aanleg der afgezonderde forten, ten zuiden van Parijs, die minder kunnen strekken ter beveiliging der hoofdstad bij eenen vijandelijken aanval, dan tot het bedwingen van de zuidelijke voorsteden, ingeval van eenen volksoploop, wordt met den meesten ijver en voortvarendheid gearbeid.

Parijs, 5 *jan.* Thans kondigen de dagbladen aan, dat eerstkomenden maandag, den 9den januarij, Z. M. de koning in persoon de zitting der Kamers openen en de gebruikelijke troonrede houden zal.

— Er zijn zeer gunstige tijdingen uit Algerie. De togt naar het gebergte Ouenserris en door geheel [illegible] keten is, volgens een daarvan in den *Moniteur Algérien* gegeven verslag, met den gunstigsten uitslag volbragt. Na een paar ligte gevechten in het begin der maand december, bij een van welke *Abd-el-Kader* zelf tegenwoordig was, is den 16den dier maand een strijd van meer belang tegen den stam der Beni-Ouragh geleverd geworden, ten gevolge van welken die magtige stam, op eene plaats zonder uitgang in het gebergte teruggedrongen, zich onderworpen heeft. Aan den hertog *van Aumale*, welke den togt als bevelhebber der hoofdkolonne had bijgewoond, heeft de gouverneur-generaal vervolgens het bevel over al de troepen, die naar de provinciën van Medeah, Milianah en Algiers terugkeeren, opgedragen. De prins zal zijn hoofdkwatier te Belidah vestigen en in het afwezen van den generaal *Changarnier* het bestuur over de provinciën van Medeah en Milianah voeren.

BELGIE.

Brussel, 4 *jan.* Bij een besluit van koning *Leopold*, van den 31sten december, is dat van 22 october ll., volgens hetwelk de schepen der Vereenigde Staten in België aan de lasten onderworpen waren geworden, die aan de vlaggen van niet begunstigde natiën in dat land zijn opgelegd, weder ingetrokken en is de teruggave bepaald der hoogere tollen en andere gelden, die van Amerikaansche schepen, volgens het besluit van 22 october, waren geheven. Dit besluit wordt voorafgegaan van de overweging, dat de maatregelen, in de Vereenigde Staten ten aanzien van de Belgische scheepvaart genomen, weder zijn ingetrokken, en de daar betaalde overbelasting is teruggegeven. Men herinnert zich, dat het hier, onder anderen, het zeer hooge tonnegeld gold, hetwelk van het stoomschip *the British Queen*, na deszelfs aankomst te New-York, geheven was. De Brusselsche *Indépendant*, een ministerieel blad, zegt, dat [illegible] wederzijds in de laatste maanden door de Noord-Amerikaansche republiek en België tegen elkander genomen maatregelen het gevolg hadden gehad, [illegible] bijna alle regtstreeksche scheepvaart tusschen beide landen te doen ophouden. Thans, na het wederzijdsche opheffen der beperkingen, zal er, volgens dit blad, nieuwe levendigheid in de vaart komen. Reeds [illegible] aangekondigd, dat weder eene geregelde paketvaart van zeilschepen tusschen Antwerpen en New-York [illegible] plaats hebben, [illegible] den 15den maart tot den 15den october maandelijks zullen vertrekken. De *Indépendant* eindigt, echter, de aanmerking, dat het, tot voorkoming van zoodanige moeijelijkheden als thans hebben plaats gehad, zeer wenschelijk [illegible] dat er een handelsverdrag tusschen België en de Vereenigde Staten tot stand kome, en dat het met de welbegrepene belangen van dat land zou stroken, [illegible] het reeds in 1840 gesloten verdrag van dien aard, hetwelk onafgedaan bij de Kamer van vertegenwoordigers is blijven liggen, weder ter hand te nemen.

— Vooreergisteren heeft in de gemeente van Hay[illegible] de Marcinelle het volgende voorval plaats gehad. Een boer, die, en niet ten onregte, voor nog al rijk gehouden werd, ontving een brandbrief, bij welken hij gelast werd, eene vrij aanzienlijke som aan den voet van een niet verre van zijne woning staand kapelletje neder te leggen, onder bedreiging dat men, zoo hij niet gereedelijk en goed hieraan voldeed, een zijner eigendommen in brand zou steken. — De boer voldoet aan den last, en gaat voorts in eenen schuilhoek bespieden, of het geld weggehaald zal worden; maar nu wil het toeval, dat de gendarmes, die van de zaak verwittigd waren en zich mede in hinderlaag gelegd hadden, dit sluipen en zich verstoppen van den boer ontwaarden, waarop zij te voorschijn sprongen en hem grepen en gevangen namen; het misverstand helderde zich wel spoedig op, maar den volgenden dag stond eene, bij geluk onbewoonde boerderij van den bewusten boer in volle vlam, en brandde, met al het zich daarin bevindende hooi, tot den grond toe af. Het geregt is den dader of de daders op het spoor.

Binnenlandsche berigten

Delft, 4 *jan.* Heden is het een ware vreugdedag voor deze stad. Op heden is de koninklijke akademie ter opleiding van ingenieurs voor de burgerlijke dienst en de nijverheid en van kweekelingen voor den handel, plegtig alhier ingewijd, in de zaal achter het gebouw der akademie, welke daartoe opzettelijk was ingerigt. Reeds vroeg in den morgen wapperden van de stads- en andere gebouwen nationale vlaggen en het carillon werd bij afwisseling bespeeld.

twaalf ure reden Z. M. de koning en Z. K. H. de prins *van Oranje*, te midden eener ontelbare juichende menigte, de stad binnen. Kort daarna begaven Z. M. en Z. K. H., vergezeld van hoogstdeszelfs adjudanten en gevolgd wordende door onderscheidene ministers, leden van den raad van state, burgerlijke, regterlijke en militaire overheden van Delft, enz., door den directeur, administrateur, de hoogleeraren, en onderwijzers der akademie enz. zich in de zaal, waar een zeer smaakvol aangelegde troon was opgeslagen alwaar zich een aantal genoodigden vereenigd hadden, terwijl de kweekelingen der school aan beide zijden van den troon waren geschaard. Nadat Z. M. op den troon gezeten was en Z. K. H. de prins *van Oranje*, beschermheer der akademie, ter linkerzijde van den koning plaats genomen had, hield Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken eene toepasselijke aanspraak, waarin Z. Exc. ontwikkelde de redenen, die tot de oprigting der akademie hadden doen besluiten, het heilzame gevolg, dat men zich van deze inrigting voorstelde en waarin Z. Ex. tevens dank zeide voor al de dienstwillige pogingen, door zoo velen en bijzonder door het stedelijk bestuur van Delft, in het werk gesteld om deze nuttige inrigting tot stand te brengen, welker bloei en welvaart zijn hartelijke wensch was. Vervolgens nam de directeur der akademie, de heer staatsraad *Brookens*, het woord, en bedankte den koning en Z. K. H. den prins *van Oranje* voor de belangstelling in deze akademie betoond, door deze inwijding met hoogstderzelver tegenwoordigheid wel te hebben willen vereeren. De directeur trad daarna mede in eene korte ontwikkeling van het doel der akademie, het nut, dat men zich daarmede vleide te bereiken; bedankte voor het vertrouwen, in hem en de hoogleeraren en onderwijzers gesteld, gaf zijne hoop te kennen, dat zij daaraan zouden beantwoorden en verklaarde, dat het hun tot een groot genoegen zou verstrekken, wanneer deze akademie in bloei en luister steeds zal toenemen. Z. M. antwoordde zich daarop minzaam met den minister en den directeur en de hoogleeraren en verliet daarna de zaal. Daarmede liep deze plegtigheid der inwijding ten einde. Daarna is in een der vertrekken van het gebouw der akademie een collation gebruikt, waaraan Z. M. en Z. K. H. benevens de directeur en de hoogleeraren, en wijders de leden van het stedelijk bestuur enz. deel namen en waar op den bloei der akademie met warmte en hartelijkheid gedronken werd. Des avonds heeft in den schouwburg eene buitengewone voorstelling plaats gehad, die met de tegenwoordigheid van Z. K. H. den prins *van Oranje* is vereerd. Daarna werd eenige toepasselijke dichtregelen door mejufvrouw *Burg* gezongen, waarvan de woorden door den heer *Calisch* en de muzijk door den heer *Kerkhoven* vervaardigd zijn. Voorts heeft eene algemeene illuminatie plaats gehad, die bij gunstig weder zeer luisterrijk was.

Arnhem, 4 *Jan.* *Bertolotto*, de vlooijentemmer, heeft eenen mededinger gevonden. In Parijs kondigt de heer *Florenzi* uit Genua aan, dat hij mieren gedresseerd, hen geleerd heeft in rijen te marcheren, stormladders te beklimmen, en eene vesting, uit suiker gebouwd, te bestormen; ook kunnen zij op het kommando bij eenen brand aftrekken, en daarbij graankorrels en broodkruimels redden, zoodat zij bij deze handigheid gelijken op menschen, die hunne behoeften uit het vuur redden.

Consideratiën en voorstellen van gedeputeerde staten van *Zeeland*, omtrent het stem- en kiesregt.

Wij zijn ons vergund geworden, van dit stuk... deszelfs geheel door den druk te worden openbaar gemaakt, inzage te nemen. Wij hebben er met genoegen bij verwijld; het is in ons oog een keurig stuk werk, geschreven met grondige kennis van zaken, en doorgaans met oog gelegen op de wezenlijke behoeften en de omstandigheden des tijds en des volks.

Wij hopen, dat door de regering aan dit uitgebreide verslag, meer nitgewerkt en meer in gewigtige bijzonderheden tredende, dan wij meenen, door gedeputeerde staten of commissiën van eenige andere provincie te zijn geschied, al het gewigt zal worden gehecht, hetwelk het verdient.

Het verslag vangt aan met de beantwoording der vraag: »Verlangt men, dat de gemeenten ten platten lande, »in zoo ver toe den naam van stad geroerd hebben of »ook de benoeming van raadsleden anders dan op ge»zullen... plaats gehad, tot den rang van steden »verheven worden, dat wel de gemeenten in alle »... tot het platte land worden gebragt?" ... ... die gemeenten tot steden zullen verheven worden ter zijn en in Zeeland 7 in dit getal, is verkennend, en zulks is gegrond:

1°. Op den ... van de bevolkingen ...

2°. Op het gering getal personen, wier levenswijze ... dan plattelandsch is ...

3°. Op den ... niet vermogen binnen die plaatsen niet aanzienlijker dan in andere plattelands-gemeenten, ja zelfs nog geringer dan in onderscheidene van deze laatste.

4°. Op de gevoerd wordende levenswijze, in zoover die door de kohieren der personele belasting wordt aangewezen, en de mate van den handel en industrie, blijkbaar uit het patentregt, waaruit wordt bewezen, dat de genoemde plaatsen slechts te dezen aanzien met andere plattelands-gemeenten gelijk staan, en niet met de steden in verhouding komen.

5°. Op den maatschappelijken stand der meest gegoeden in die plaatsen, onder welke men onder de 80 hoogste contribuabelen in den regel aantreft ... Onderscheidene landlieden, bakkers, molenaars, winkeliers, smids, timmermans, onderwijzers, schippers en herbergiers, zoodat de bevolking der gemelde plaatsen — zegt het verslag — »veel meer overeenkomst heeft met die van plattelands-gemeenten dan van steden."

6°. Op de deliberatiën der besturen van die plaatsen zelve, waarin geene motieven worden aangetroffen, welke zouden kunnen strekken, om dezelve als steden, in den zin van de art. 127, 130 en 131 der grondwet, aan te merken.

Is de meening van gedeputeerde staten alzoo, in ons oog, behoorlijk gemotiveerd, dat de bedoelde plaatsen niet als stemgeregtigde steden, ter benoeming van leden in de provinciale staten voor den stedelijken stand, en verder stedelijke regten genietende, behooren te worden verheven: — aan de andere zijde, wordt niet minder bondig de billijke aanspraak dier plaatsen, en het doelmatige om daarvoor *den naam* van steden of althans van smalsteden, too mede aan het collegie van dagelijksch bestuur de benaming van Burgemeester en Wethouders *te laten behouden*, op gewigtige historische en andere gronden, betoogd.

Daarna wordt de vraag A 1°. behandeld: »Wordt het »wenschelijk geacht, om het thans bestaande getal leden der »provinciale staten-vergadering en de evenredigheid der verschillende standen te herzien?"

Het collegie van provinciale staten wordt, in het verslag, en teregt, uit tweederlei oogpunt beschouwd: — als *kies-collegie* voor de leden der Tweede Kamer, en — als *delibererende vergadering*.

Als *kies-collegie*, wordt er gezegd, staat het getal van 46 leden, in verhouding tot het te benoemen getal leden voor de Staten-Generaal, nagenoeg gelijk met dat van *Gelderland* en *Overijssel*, en is het overigens grooter, dan dat van al de overige provinciën, met uitzondering van *Drenthe*.

»Als *delibererende vergadering* beschouwd, kan het bestaan»de getal geacht worden, voor eene grondige en welberadene »behandeling der aan de deliberatiën van de staten onderwor»pen belangen *voldoende* te zijn, vermits al de deelen der »provincie behoorlijk en door een genoegzaam getal leden zijn »vertegenwoordigd."

En wanneer, voegen wij hier bij, nu de wijze van verkiezing der provinciale staten *meer* waarborg zal opleveren, dat de meest waardigen, bekwamen en onafhankelijken zullen worden verkozen, dan zeker zal eene vergadering van 46 leden, *om te delibereren*, als talrijk genoeg kunnen worden aangemerkt.

Maar als *kies-collegie*? Hiertoe komt ons het getal ook dan te klein voor. Ook gedeputeerde staten schijnen niet vreemd aan dit denkbeeld, wanneer H. E. G. A. zeggen:

»*Het moge wenschelijk zijn*, HET KIESREGT *voor de* »*Staten-Generaal*, *door vermeerdering van de leden der* »*staten*, *uit te breiden*, — *voor eene delibererende verga*»*dering*," enz.

In onze beoordeeling van den jongsten arbeid des waardigen THORBECKE, gaven wij reeds in bedenking, om ieder lid voor de Staten-Generaal minstens door 200 kiezers te doen benoemen. Men ziet daaruit, dat, al werd nu ook telkens, wanneer een lid voor de Staten-Generaal moest benoemd worden, een dubbeltal kiezers, als buitengewone leden der provinciale staten, benoemd, het er nog verre af zou zijn, dat hiermede verkregen ware, wat wij voor de belangen des volks als eene behoefte beschouwden. Nogtans ware daarmede reeds veel verkregen.

Wat de evenredigheid betreft, door iederen stand in het geheele getal leden der provinciale staten te leveren, heeren gedeputeerde staten hebben geene redenen gevonden, om, daar toch de grondwet leden der provinciale staten uit den stand der ridderschap vordert, eene verandering in de bestaande evenredigheid aan te nemen, te weten:

Ridderschap	6.	
Steden	21.	
Platteland	19,	(nader 21).

Zeer juist is de opmerking van heeren gedeputeerde staten: »Doch daar het voornemen schijnt te bestaan, om het »getal leden en de verdeeling van hetzelve bij de wet te re»gelen, is het ons voorgekomen, *dat de grondslag behoort* »*te worden aangewezen*, *waarop die verdeeling berust*, »ten einde aan den wetgever de overtuiging te verschaffen, »dat de uit te vaardigen wettelijke bepalingen op eenen bil»lijken grondslag zijn gevestigd; zullende daardoor tevens de »schijnbare onevenredigheid," (men weet, dat in een vijftal provinciën de ridderschap een derde der geheele bevolking van stad en land in de provinciale staten vertegenwoordigt,) »welke in de thans bestaande verdeeling bestaat, worden »opgehelderd, en daar, waar die inderdaad, volgens de aan »te nemen grondslagen, in eene geringe mate aanwezig zal »bevonden worden, kunnen worden hersteld." te weten de onevenredigheid.

De hier gestelde opmerking nu, geeft H. E. G. A. eene ongezochte aanleiding, om in een nauwgezet onderzoek te treden naar deugdelijke grondslagen, voor de bepaling der evenredigheden tusschen de drie verschillende standen. In dat geheele onderzoek straalt eene waarheidsliefde, een gevoel van billijkheid, onpartijdigheid en eene juistheid van oordeel door, welke, naarmate het ons zeldzamer te beurt valt, aan de uitvloeisels der werkzaamheden van collegiën van provinciale staten toe te kunnen toezwaaijen, ons des te sterker dringen, nu wij dat alles er in vinden, er onze welmeenende hulde aan toe te brengen. (*Vervolg hierna.*)

Regtswezen.

PROVINCIAAL GEREGTSHOF IN NOORD-HOLLAND.

Zitting van 27 *en* 28 *december* 1842.

Diefstal en moord.

Op nieuw is op de plaats der beschuldigden iemand gezeten, die onder den last eener beschuldiging van eene hoofd-misdaad gebukt gaat, het verhoor der getuigen, gepaard met de bekentenis van den 27-jarigen misdadiger, weest blijken, dat BOOTS, op zondag 14 augustus 1842, zich naar de woning van KLAAS SNEEBOER, landman in de Wogmeer, begeven had, die woning, terwijl het geheele huisgezin ter viering van deszelfs godsdienst afwezig was, had opengebroken en uit een kasje, na het slot van hetzelve verbroken te hebben, ongeveer *f* 60 ontvreemd had. 13 zeeuwsche rijksdaalders, een deel der ontvreemde penningen, werden dienzelfen dag door hem, onder valsche opgevens van afkomst, ter bewaring toevertrouwd aan eene slaapstedehoudster te Purmerend, bij welke hij eenige weken vertoefd had. Spoedig vorderde hij echter die som weder op, liet zijne kleederen tot pand voor gemaakte schulden achter en vertrok, met de belofte van op 1 of 2 october zijne schulden te zullen komen voldoen, dewijl hij alsdan gelden hoopte te ontvangen. Door tusschenkomst van eenen derde voldeed BOOTS inderdaad zijne schulden op 2 october, en wel met 8 zeeuwsche rijksdaalders.

Dienzelfden dag, zijnde een zondag, keerde KLAAS SNEEBOER, landman in de Beemster, des middags ongeveer ten 12 ure, met knecht en meid uit de kerk huiswaarts terug, waar hij slechts een 14-jarig dienstmeisje, NEELTJE SPEKKER genaamd, had achtergelaten. De knecht en meid hunnen meester vooruitgegaan zijnde, zochten, te huis komende, te vergeefs naar het achtergelaten kind, tot dat zij hetzelve ten laatste vermoord vonden liggen in eenen duisteren gang, welke naar de schuur leidde. De verslagene, aan welke de hals letterlijk afgesneden was, hield een mes in hare regterhand. Bij de te huis komst van SNEEBOER werd verder bevonden, dat een kastje, hetwelk zich in de bedstede van het woonvertrek bevond, opengebroken en uit hetzelve voor ruim *f* 600 aan kontanten ontvreemd was. Verder werd er, behalve aan de klink der buitendeur, ook bloed aan de walsloep bespeurd, waaruit werd opgemaakt, dat de misdadige aldaar zijne handen zoude gewasschen hebben.

Al ras viel de verdenking op den beschuldigde, die in het voorjaar van het afgeloopen jaar bij SNEEBOER als werkman in dienst geweest, en in den ochtend van den noodlottigen 2den october door onderscheidene personen in de omstreek van SNEEBOER's woning dwalende gezien was. Eenige boeren stelden daarop pogingen in het werk om hem op te sporen, met dat gevolg, dat hij des avonds in eene tapperij te Purmerend gearresteerd werd. ADRIANUS TEMPELAAR, bij wien de beschuldigde destijds te Purmerend gehuisvest was, verklaarde dat BOOTS in den ochtend van den 2den october met de schuit naar Avenhorn, en van daar ongeveer ten twee ure teruggekeerd was. — In zijne dagelijksche plunje uitgegaan, verkleedde hij zich bij zijne terugkomst na zich te hebben laten scheren, in zijn zondagsgewaad, betaalde zijn kostgeld, voldeed zijne overige schuldeischers, kocht zich onderscheidene zaken aan en maakte vele verteringen. De betalingen van een en ander werden door hem met zeeuwsche rijksdaalders, gerande drieguldens en andere [illegible] gedaan, door hem bij SNEEBOER ontvreemd. Een deel der overige penningen werd in de zakken van BOOTS, het overige onder de planken der hooischelf van TEMPELAAR gevonden.

Boots bekende terstond, tijdens zijne aanhouding, de door hem gepleegde feiten, en gaf verder op, dat hij Purmerend vroegtijdig verlaten had met oogmerk om ten huize van SNEEBOER eenen diefstal te begaan; moord te plegen was echter bij hem niet opgekomen; hij verhaalde verder hoe NEELTJE SPEKKER, die hem zeer wel kende, hem op zijn kloppen opengedaan en binnengelaten had; hij had daarop ongeveer een uur bij haar vertoefd, eene pijp gerookt, koffij gedronken en eenen appel gegeten; welke hem door het meisje uit welwillendheid gegeven was. Gedurende een oogenblik dat het meisje zich verwijderde, had hij, wetende waar SNEEBOER gewoon was zijn geld te bergen, het kastje opengebroken, en eene aanzienlijke geldsom uit hetzelve ontvreemd.

Daar hij vermeende dat NEELTJE SPEKKER, niets van den diefstal bespeurd had, wilde hij het huis weder verlaten en trok daartoe reeds zijne schoenen aan en stak daarna zijne pijp op: hij verzocht daarop zijn slagtoffer om eenig drinken, hetwelk hem de plaats aanwees, waar hij hetzelve kon vinden. Bij die gelegenheid zag hij in het voorhuis een mes op eenen bak met aardappelen liggen, vatte hetzelve, en, vreezende dat de diefstal door het meisje ontdekt zou worden, begaf hij zich naar het ongelukkig kind, hetwelk hij bij de deur der dors aantrof. Deze riep daarop: »God! wat wil je met dat mes!" Hij greep haar daarop aan, sleepte haar naar de dors, en sneed de

ongelukkige, na dezelve op den grond geworpen te hebben, herhaaldelijk in den hals. — Hij verliet daarop terstond het huis, waschte zijne handen af, stak alsnog te voren het mes in de hand der verslagene en keerde daarop naar Purmerend terug. Zijn verder gedrag aldaar bleek verder uit de hierboven aangehaalde verklaringen der getuigen.

De advocaat-generaal, mr. D. C. V. D. KEMP, schetste, bij het nemen van zijn requisitoir, den beschuldigde af als iemand, die, van de eene tot de andere ondeugd overgaande, ten laatste tot de grootste gruwelen was gekomen. Luiheid toch had hem tot losbandigheid, deze ondeugd weder tot diefstal, en diefstal ten laatste tot dezen gruwzamen moord gebragt.

Mr. M. H. 's JACOB betoogde, onder anderen, ten voordeele van den beschuldigde, dat het geenszins regtens bewezen was, dat de manslag hier met voorbedachten rade gepleegd was, en dat hij derhalve wegens moord niet kon veroordeeld worden.

Zoo als men bereids vermeldde is BOOTS, zoowel aan het plegen van diefstal met buiten- en binnenbraak, als aan moedwilligen doodslag, door diefstal voorafgegaan, schuldig verklaard, en dien ten gevolge tot de straffe des doods verwezen.

Mengelwerk.

Verzameling van geschiedkundige documenten.

Onlangs is te Parijs uit Mexico een zekere heer AUBIN teruggekomen, die zich daar acht jaren lang met het nasporen van Mexicaansche oudheden heeft opgehouden. Hij is een van die zeer weinige Europeanen, welke de Mexicaansche taal geleerd hebben, en dit, gelijk de zeldzame marterialen, in wier bezit hij is, zal hem in staat stellen om eene groote schrede te doen, ten einde de Mexicaansche geschiedenis voor de aankomst der Spanjaarden van de duisterheid te verlossen, in welke zij nog verkeert. Het is aan iedereen, die zich eenigzins met Mexicaansche oudheden ophoudt, bekend, dat de grootste verzameling van historisch-hieroglyphische documenten van Oud-Mexico in het laatste der vorige eeuw door eenen Italiaan, BOTTURINI genaamd, bijeengebragt is, die er eenen catalogus van uitgegeven heeft. Hij werd door den onder-koning op eene ongegronde verdenking als beschuldigde naar Spanje gezonden en stierf daar; lang hield men zijne verzameling voor verloren, tot dat de heer AUBIN ze eindelijk in verschillende handen verspreid vond en zich het grootste gedeelte daarvan aanschafte. In het groote werk van lord KENSBOROUGH kan men eenige geschiedkundige documenten van die soort vinden; maar die, welke de heer AUBIN bij elkander gezameld heeft, zijn ouder en talrijker; zij bestaan uit groote historische teekeningen, in welke de geschiedenis van Mexico afgeschetst wordt en die vijf eeuwen voor de Spaansche verovering beginnen. Het zonderlingste daarin is de vermenging van teekening en hieroglyphe, daar iedere koning en iedere natie zijnen naam in hieroglyphen, boven zich heeft. (Hoe gewoon en uitgebreid dit gebruik van half geteekende, half geschrevene documenten geweest moet zijn; ziet men aan de proces-acten, welke voor de koninklijke regtbank van Mexico nog lang onder de Spaansche heerschappij voorkwamen, en in welke de Indische documenten altijd uit dergelijke teekeningen bestaan). Deze soort van documenten bestaat gedeeltelijk uit algemeene kronieken van het rijk der Azteken, deels uit plaatselijke kronieken, en eindelijk uit de zoo even genoemde acten, welke bij de regtsgedingen behoorden. Eene tweede, niet minder belangrijke klasse van documenten, welke hij medegebragt heeft, bestaat uit geschiedkundige werken in de Mexicaansche taal, maar met Spaansche letters; deze klasse bevat werken, welke zeer korten tijd na de verovering geschreven zijn, want de Spanjaarden beijverden zich om de schrijfkunst in te voeren en de ontwijfelbare voorkeur, welke deze wijze van opteekening verdiende boven de hieroglyphen en teekeningen, maakte, dat eenige Mexicanen, welke bij de verovering eene rol gespeeld hadden, hunne werken spoedig op die wijze schreven. De heer AUBIN bezit vele werken van deze soort, bijvoorbeeld de beschrijving der belegering van Mexico door CORTES, van eenen der Mexicaansche verdedigers dier stad, die zeer uitvoerig de verschillende partijschappen beschrijft, welke met elkander binnen de stad eenen burgerkrijg voerden, terwijl de Spanjaarden haar van buiten aanvielen. Hij bezit het werk van den vorst van TEZCUCO, die een bondgenoot van CORTES geweest was, en wien het op het eind van zijn leven berouwde, dat hij de veroveraars in zijn vaderland gebragt had en die de geschiedenis der verovering van uit zijn standpunt geschreven heeft. De generaal BUSTAMENTE heeft onlangs een gedeelte van het werk van dezen vorst in eene Spaansche vertaling laten uitgeven. Men kan gerust zeggen, dat deze verzameling alles, wat tot dus verre van Mexicaansche documenten in Europa gekomen is, in uitgebreidheid en belang overtreft, en dat het tegenwoordig waarschijnlijk, zelfs in Mexico moeijelijk zijn zou eene tweede van gelijke soort te vormen: het is nu alleen maar te wenschen, dat de bezitter dier documenten ze spoedig uitgeven of althans in een uitvoerig werk over de oude geschiedenis van Mexico verarbeiden zal; want tot dus verre ligt alles in een ondoordringbaren chaos.

(*Das Ausland*)

Ingezonden stukken.

Aan de Redactie.

De ondergeteekende las in uw geacht dagblad van zondag 25 december ll. een artikel, waardoor de inzender, onder anderen, ook den ondergeteekende poogt ten toon te stellen, door hem te promoveren tot directeur eener societeit te Nijmegen, die nergens bestaat dan in het verhit brein van den schotschrijver. Overtuigd, dat uw aan verspreiding van waarheid toegewijd blad gaarne de verdediging opneemt van hem, die daarin mogt worden aangevallen door nijdige afgunst van eenen zich schuilhoudenden eerbelager, zoo zal de geachte redactie den ondergeteekende eene aangename dienst bewijzen, door deze zijne verklaring te plaatsen, dat alles, wat ten aanzien dier zoogewilde nieuwe societeit uit Nijmegen is berigt, geheel bezijden de waarheid is. De ondergeteekende, die in alle zijne burger- en maatschappelijke betrekkingen steeds zijnen pligt heeft betracht, mag het veilig beneden zich achten zijnen beschimper te ontmasteren, die een doorn in het oog van zijnen naaste zoekt, terwijl het zijne door eenen dikken balk verduisterd wordt van broodnijd.

De kastelein van de societeit de Harmonie te Nijmegen,
A. V. D. WEI.

Advertentiën.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.